

Dostępne online www.sciencedirect.com

SciVerse ScienceDirect

journal homepage: www.elsevier.com/locate/pepo

Praca poglądowa/Review

Podyplomowa szkoła PTP/Postgraduate school of paediatrics

Atopowe zapalenie skóry jako objaw alergii na pokarmy u dzieci

Atopic dermatitis as manifestation of food allergy in children

Hanna Zielińska-Duda*, Mieczysława Czerwionka-Szaflarska

Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Gastroenterologii Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu, Kierownik: prof. dr hab. n. med. M. Czerwionka-Szaflarska, Poland

INFORMACJE O ARTYKULE

Historia artykułu:

Otrzymano: 22.11.2012

Zaakceptowano: 08.01.2013

Dostępne online: 11.01.2013

Słowa kluczowe:

- atopowe zapalenie skóry
- alergia na pokarmy
- dzieci

Keywords:

- Atopic dermatitis
- Food allergy
- Children

ABSTRACT

Atopic dermatitis as manifestation of food allergy in population of development age is current healthy problem. In children atopic dermatitis requires complex treatment therefore the dietetic treatment plays important aspect. Continuous development of medicine allows accustoming new elements for example some tribes of probiotics for treatment and preventive maintenance of atopic dermatitis in children.

© 2013 Polish Pediatric Society. Published by Elsevier Urban & Partner Sp. z o.o. All rights reserved.

Atopowe zapalenie skóry (AZS) jest schorzeniem charakteryzującym się przebiegiem przewlekłym i nawrotowym, z towarzyszącym świądem, typową lokalizacją i charakterystycznym obrazem klinicznym. W wywiadzie osobniczym i rodzinnym często współistnieje z innymi chorobami atopowymi. Atopowe zapalenie skóry jest jedną z najczęstszych chorób skóry wieku dziecięcego. Dotyczy 2–3% dzieci do 3. roku życia oraz około 5% dzieci i młodzieży w wieku 3–18 lat [1]. Częstość pojawienia się pierwszych zmian skórnych maleje wraz z wiekiem, w 90% AZS występuje już u dzieci przed ukończeniem 5. roku życia, w tym w 60% przypadków

w 1. roku życia. W większości AZS ustępuje w okresie wczesnego dzieciństwa, ale może być także pierwszym sygnałem rozwoju w wieku późniejszym alergicznego nieżytu nosa lub astmy oskrzelowej.

Etiopatogeneza atopowego zapalenia skóry jest złożona i aktualnie nie do końca poznana. U podłoża rozwoju AZS leży współdziałanie czynników genetycznych (dziedziczenie poligenowe) oraz czynników środowiskowych, takich jak alergen pokarmowy i/lub powietrzno-pochodny, infekcje bakteryjne, grzybicze i wirusowe. Wśród pacjentów z AZS alergia na pokarmy występuje od 25% do 60% przypadków

* Adres do korespondencji: Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Gastroenterologii, Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu, ul. Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz. Tel.: +052 5854850.

Adres email: klped@cm.umk.pl (H. Zielińska-Duda).

0031-3939/\$ – see front matter © 2013 Polish Pediatric Society. Published by Elsevier Urban & Partner Sp. z o.o. All rights reserved.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.pepo.2013.01.002>

Ryc. 1 – Atopowe zapalenie skóry z nasilonymi zmianami łojotokowymi (dermatitis seborrhoica) na skórze owłosionej głowy przed leczeniem

Fig. 1 – Atopic dermatitis and dermatitis seborrhoica on the scalp before treatment

[2, 3]. W populacji wieku rozwojowego AZS to najczęstsza postać kliniczna alergii na pokarmy. Aktualnie sugeruje się, że w miejsce terminu alergii pokarmowej powinno się w nazewnictwie używać terminu nadwrażliwość alergiczna na pokarmy [4, 5]. Patomechanizm nadwrażliwości alergicznej na pokarmy może być związany z reakcjami IgE-zależnymi i/lub IgE-niezależnymi. U 60–80% chorych na AZS występują reakcje IgE-zależne, w których następuje zaburzenie równowagi Th1/Th2 na korzyść Th2. W przypadku 20–40% podstawą zapalenia jest reakcja IgE-niezależna. U młodszych dzieci u podłoża zmian skórnych występuje nadwrażliwość na alergeny zawarte w produktach pochodzenia zwierzęcego, wraz z wiekiem, czyli u młodzieży, przeważa uczulenie na alergeny zawarte w produktach pochodzenia roślinnego. Wśród alergenów pokarmowych najczęściej uczulających są: białka mleka krowiego, jaja, ryby, skorupiaki, mięczaki, orzechy, w tym orzechy arachidowe, soja i pszenica, tzw. „wielka ósemka” [6]. Im młodsze jest dziecko i im bardziej nasilone są zmiany skórne, tym większe prawdopodobieństwo, że ich podłożem jest alergia na białka mleka krowiego [7, 8].

Zmiany skórne w AZS mają charakter wyprysku z tendencją do lichenizacji. Lokalizacja zmian, a tym samym obraz kliniczny, zmienia się wraz z wiekiem. U niemowląt zmiany występują głównie na twarzy i wyprostnej powierzchni kończyn (Ryc. 1–4), u dzieci starszych na szyi, w zgięciach łokciowych i kolanowych, w okolicy nadgarstków i stawów skokowych z tendencją do lichenizacji (Ryc. 5–7). Podstawą do rozpoznania AZS są kryteria Hanifina i Rajki. Rozpoznanie opiera się na stwierdzeniu co najmniej 3 z 4 objawów głównych oraz co najmniej 3 z objawów mniejszych (Tab. I). Najczęstszą skalą służącą do oceny nasilenia klinicznego AZS jest skala SCORAD (SCORing Atopic Dermatitis), opisująca rozległość, rodzaj i stopień nasilenia zmian skórnych [9].

Ryc. 2 – Atopowe zapalenie skóry po leczeniu
Fig. 2 – Atopic dermatitis after treatment

Leczenie AZS u dzieci z alergią na pokarmy polega na wyeliminowaniu czynnika alergizującego, leczeniu farmakologicznym oraz pielęgnacji skóry przez nawilżanie i natłuszczenie. Próba prowokacji i eliminacji pozwala na wykrycie związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy spożywanym pokarmem a występowaniem AZS. Próbę prowokacji pokarmowej w zależności od wieku dziecka można wykonać jako otwartą (do 3. roku życia) oraz jako zaślepioną (pojedynczo lub podwójnie) z użyciem placebo. Złotym standardem jest doustna próba prowokacji pokarmowej metodą DBPCFC (Double Blind Placebo-Controlled Food Challenge), czyli podwójnie zaślepioną próbą prowokacji kontrolowaną placebo (zarówno pacjent, jak i lekarz nie znają testowanego pokarmu). Czas od podania podejrzanego pokarmu do wystąpienia objawów chorobowych w pozytywnej próbie prowokacji wskazuje na mechanizm odpowiedzialny za powstawanie objawów klinicznych (natychmiastowy, opóźniony, późny). W diagnostyce wstępnej AZS przy podejrzeniu alergii na pokarmy zalecana jest eliminacja szkodliwego pokarmu na 2 tygodnie,

Ryc. 3 – Atopowe zapalenie skóry przed leczeniem
Fig. 3 – Atopic dermatitis before treatment

Download English Version:

<https://daneshyari.com/en/article/10163348>

Download Persian Version:

<https://daneshyari.com/article/10163348>

[Daneshyari.com](https://daneshyari.com)